

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์คำในพระธรรมเทศนาพื้นเมืองเพื่อสร้างแบบฝึก
ภาษาล้านนา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้เขียน พระปลัดชัชวาล ไชยวัง
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาพระธรรมเทศนาพื้นเมืองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง
เพื่อวิเคราะห์คำภาษาล้านนาในพระธรรมเทศนาพื้นเมืองด้านการสร้างคำ การใช้คำ ความหมาย
ของคำและการใช้สำนวนโวหาร ประการที่สอง เพื่อสร้างแบบฝึกภาษาล้านนา ในระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 1

ผลการศึกษาพบการสร้างคำขึ้นใช้ในภาษาโดยวิธีการประสมคำและซ้อนคำ โดยมีวิธีสร้าง
คำเช่นเดียวกับภาษาไทย ส่วนวิธีการใช้คำพบว่าการใช้คำล้านนาในประโยค มีหน้าที่ได้เช่นเดียวกับ
ชนิดของคำไทยโดยทั่วไป ด้านความหมายของคำพบว่ามี 4 ลักษณะ ได้แก่ ความหมายโดยตรง
ความหมายเชิงอุปมา ความหมายแฝง และความหมายตามบริบท ด้านสำนวนโวหาร พบว่า
พระธรรมเทศนาพื้นเมืองส่วนมากเป็นบรรยายโวหาร ผู้ศึกษาได้นำผลการวิเคราะห์การสร้างคำ
การใช้คำ ความหมายของคำ และสำนวนโวหาร มาสร้างแบบฝึกภาษาล้านนา แล้วนำภาษาล้านนา
ทดลองใช้กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียน 59 รูป สามารถเรียนรู้ได้ตาม
วัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาภาษาล้านนา

Independent Study Title Analysis of Dialect Scriptures Words to Produce
Lanna Dialect Exercises for Mathayom Suksa 1 Students

Author Phrapalad Chatchawan Chaiwang

Degree Master of Education (Teaching Thai)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Sriwilai Ponmanee

Chairperson

Assoc. Prof. Dr.Choocheep Puthaprsert

Member

ABSTRACT

The purposes of this study were two fold : (1) to analyse Northern dialects in Dhamma of Buddha teaching in construction and usage words, meanings of words and phraseological words, and (2) to write lanna language work books for Mathayom suksa 1 students. (of Dhammarjsuksa school)

The results found that as follow:

1. Words building were the same as words building in thai language which built by compound and connection words.
2. lanna words usages in sentences were not different from thai usages which used by their functions.
3. Meanings of words were four types; a) direct, b) metaphorical, c) embedded and d) integral meaning.
4. Phraseological usages in lanna Dhamma preaching were mostly explanation

Having brought these results above to write lanna language work books and tried with Mathayomsuksa 1 students, the researcher found that 59 student can achieve the objectives of lanna language studying.